

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **J. Š.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 10. 2015, čj. KUZL-64664/2015, sp. zn. KUSP-41248/2015/DOP/Ků, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 13. 12. 2017, čj. 30 A 155/2015-31,

takto:

I. V řízení **se pokračuje.**

II. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 12. 2017, čj. 30 A 155/2015-31, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Správní orgány uznaly žalobce vinným ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Žalobce porušil právní povinnost dle § 10 odst. 3 téhož zákona, neboť nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Konkrétně nezjištěný řidič žalobcem provozovaného vozidla dne 17. 10. 2014 v 15:30 hod. v obci Uherské Hradiště stál na zvlášť označeném parkovišti, aniž uhradil parkovací poplatek. Tím porušil § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Porušení povinností vykazovalo znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Za tento správní delikt byla žalobci uložena pokuta 1500 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1000 Kč.

[2] Krajský soud vyhověl žalobě a rozhodnutí žalovaného i správního orgánu I. stupně zrušil. Dospěl k závěru, že na zánik odpovědnosti žalobce za správní delikt podle § 125f zákona o silničním provozu se v rozhodné době (tj. do 6. 11. 2014) *per analogiam* uplatnila prekluzivní lhůta stanovená v § 20 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Správní delikt žalobce proto bylo třeba projednat a pravomocně o něm rozhodnout do jednoho roku od jeho spáchání. Rozhodnutí o odvolání žalobce bylo vydáno a doručeno až dne 19. 10. 2015. Odpovědnost žalobce za správní delikt proto v důsledku toho zanikla.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (stěžovatel) včasnou kasační stížnost z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že se na správní delikt podle § 125f zákona o silničním provozu v době do 6. 11. 2014 aplikovala roční prekluzivní lhůta stanovená v § 20 odst. 1 zákona o přestupcích. Bylo třeba použít prekluzivní lhůtu dle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu, ve znění účinném do 30. 6. 2017. V tomto odkazuje na judikaturu a na odbornou literaturu. Stěžovatel dále upozorňuje na rozpornou judikaturu a doporučuje předložit věc k posouzení rozšířenému senátu. V závěru kasační stížnosti stěžovatel navrhl, aby NSS rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[4] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[5] Desátý senát při předběžném posouzení dospěl k závěru, že NSS v minulosti nerozhodoval zcela jednotně ve vztahu k otázce, kterou normu bylo třeba v době před 7. 11. 2014 použít na úpravu prekluze trestnosti správního deliktu podle § 125f zákona o silničním provozu. Jakkoliv zcela převažující judikatura aplikovala na základě analogie zákona normu dle § 125e zákona o silničním provozu (viz rozsudek ze dne 22. 6. 2017, čj. 10 As 308/2016-20), tedy prekluzivní lhůtu 2 let (subjektivní lhůta) a 4 let (objektivní lhůta), objevily se dva izolované případy, ve kterých NSS zmínil, že na správní delikt provozovatele vozidla se uplatní „*jednoleté lhůty pro zánik odpovědnosti*“. Desátý senát sice měl pochybnosti, zda je judikatura skutečně rozporná ve smyslu dikce § 17 odst. 1 s. ř. s., přesto však věc postoupil k rozhodnutí rozšířenému senátu. Pro případ, že rozšířený senát svou pravomoc neshledá, desátý senát navrhl vrácení věci zpět bez věcného projednání. Pro případ, že rozšířený senát shledá rozpornost judikatury, desátý senát navrhl, aby rozšířený senát potvrdil právní názor vyslovený v judikátu 10 As 308/2016.

[6] Rozšířený senát usnesením ze dne 29. 5. 2019, čj. 10 As 2/2018-31, vrátil věc bez věcného rozhodnutí zpět desátému senátu. Ve shodě s předběžným názorem desátého senátu dospěl k závěru, že v nynější otázce žádná rozporná judikatura není. Jakkoliv se v květnu a červnu 2017 původně objevily dva rozdílné právní názory na běh prekluzivní lhůty v těchto věcech, z dalšího vývoje judikatury je zcela zjevné, že judikatura byla fakticky sjednocena. Právní názor vyslovený v rozsudku 10 As 308/2016 byl následně bezvýjimečně následován v dalších sedmi rozsudcích NSS vydaných během podzimu 2017, roku 2018 a počátku roku 2019, a to různými senáty. Opačný názor se v létě 2017 objevil jen ve dvou rozsudcích NSS, nebyl nijak odůvodněn a byl vysloven spíše na okraj jiného právního názoru, který byl pro věc podstatný. Třetí senát, který byl původcem opačného názoru, posléze sám potvrdil judikaturní linii započatou rozsudkem 10 As 308/2016. Není proto pochyb o tom, že judikatura je fakticky sjednocena (viz cit. usnesení rozšířeného senátu čj. 10 As 2/2018-31, body 33 a 34).

pokračování

[7] Jak rozšířený senát vysvětlil, smysl jeho činnosti není dozírat nad tím, zda v minulosti tříčlenné senáty postupovaly správně, ale sjednocovat právní názory soudu, pokud jsou rozporné. Rozhodné tedy není to, zda v minulosti byly vysloveny rozdílné právní názory, ale to, zda ke dni posuzování existence pravomoci rozšířeného senátu rozdílná rozhodovací praxe trvá nebo reálně hrozí. Jen takový přístup totiž odpovídá účelu sjednocovací role rozšířeného senátu, kterou je vytváření jednotných interpretačních vodítek do budoucna, nikoliv řešení „minulých" názorových neshod pro ně samé (cit. usnesení rozšířeného senátu čj. 10 As 2/2018-31, bod 35).

[8] Desátému senátu tedy nic nebrání rozhodnout ve věci samé. Dvě izolovaná rozhodnutí, která zmiňuje stěžovatel, jsou jen excesy z rozhodovací linie NSS, která je jinak zcela jednotná a jasná. Jak již vysvětlil NSS v rozsudku 10 As 308/2016, který je od srpna 2017 následován jednotnou judikaturou (k tomu viz usnesení rozšířeného senátu čj. 10 As 2/2018-31, bod 31), na správní delikty provozovatele spáchané v době před 7. 11. 2014 je třeba na základě analogie zákona aplikovat normu dle § 125e zákona o silničním provozu, tedy prekluzivní lhůtu 2 let (subjektivní lhůta) a 4 let (objektivní lhůta). Bylo by totiž proti koncepci právní úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, pokud by odpovědnost za něj zanikala ve stejné lhůtě (tedy ve lhůtě jednoho roku od spáchání stanovené zákonem o přestupcích) jako odpovědnost za související přestupek řidiče vozidla. Lhůta pro potrestání fyzické osoby coby pachatele správního deliktu by se totiž překrývala s dobou, po kterou správní orgán projednává přestupek řidiče, a to na rozdíl od delší lhůty, kterou by měl na projednání správních deliktů právnických a podnikajících fyzických osob podle téhož ustanovení (rozsudek 10 As 308/2016, bod 15).

[9] Ani z věcných důvodů není namístě, aby pachateli tohoto speciálního správního deliktu svědčila kratší lhůta pro zánik odpovědnosti (odpovídající lhůtě podle zákona o přestupcích): popíralo by to totiž samotnou konstrukci tohoto typu deliktu a jeho subsidiární povahu. Proto se v této věci neměla užít analogie ke lhůtě podle přestupkového zákona, nýbrž analogie ke lhůtě pro zánik odpovědnosti za správní delikt podle zákona o silničním provozu. Použití lhůty pro zánik odpovědnosti za správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob (dvouleté subjektivní, nanejvýš však čtyřleté od spáchání) není v neprospěch žalobce, protože jinak by jeho odpovědnost nebyla časově ohraničena vůbec, což je s ohledem na základní ústavní požadavky nepřijatelné (rozsudek 10 As 308/2016, bod 16).

[10] Krajský soud tedy rozhodl na základě nesprávného právního názoru, aplikoval na věc nepoužitelnou prekluzivní lhůtu. Proto NSS jeho rozsudek zrušil a věc vrátil soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.).

[11] V dalším řízení bude krajský soud vázán právním názorem NSS (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Protože žalobcova odpovědnost za správní delikt nezanikla, opraví krajský soud v novém rozsudku svůj právní názor. Dále se pak bude věnovat *všem* řádně uplatněným žalobním bodům, které s ohledem na svůj původní názor o zániku odpovědnosti za správní delikt krajský soud v prvém rozsudku pominul.

[12] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. července 2019

Zdeněk Kühn
předseda senátu